

Utlåtande 2002:14 RII (Dnr 1796/01)

Namn för gator inom stadsdelen Södra Hammarbyhamnen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Korphoppsgatan och Kölnagatan fastställs som nya namn för
gator inom stadsdelen Södra Hammarbyhamnen och namnen
Korphoppsgränd och Kölnavägen utgår.

Föredragande borgarrådet Mikael Söderlund anför följande.

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 29 november 2001 att godkänna de föreslagna namnen Korphoppsgatan och Kölnagatan som nya namn för gator inom stadsdelen Södra Hammarbyhamnen och att namnen Korphoppsgränd och Kölnavägen utgår och att överlämna förslagen till kommunfullmäktige med hemställan att fullmäktige fastställer förslagen.

Mina synpunkter

Hammarby Sjöstad ska utgöra en ny del av innerstaden och stadsdelens namn ska anpassas efter denna ambition. Jag föreslår därför, i likhet med stadsbyggnadsnämnden, Korphoppsgatan och Kölnagatan som nya namn för gator inom Södra Hammarbyhamnen och att namnen Korphoppsgränd och Kölnavägen utgår. Efterleden "gata" har en mer stadsmässig karaktär än "gränd" och "väg".

Jag föreslår att kommunfullmäktige fastställer stadsbyggnadsnämndens förslag.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Korphoppsgatan och Kölnagatan fastställs som nya namn för gator inom stadsdelen Södra Hammarbyhamnen och namnen Korphoppsgränd och Kölnavägen utgår.

Stockholm den 23 januari 2002

På kommunstyrelsens vägnar:
CARL CEDERSCHIÖLD

Mikael Söderlund

Yvonne Modén

ÄRENDET

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 29 november 2001 att godkänna de föreslagna namnen Korphoppsgatan och Kölnagatan som nya namn för gator inom stadsdelen Södra Hammarbyhamnen och att namnen Korphoppsgränd och Kölnavägen utgår och att överlämna förslagen till kommunfullmäktige med hemställan att fullmäktige fastställer förslagen.

Ärendet har behandlats av namnberedningen vid sammanträden 1998-11-23, 2000-03-27 och 2000-11-20 samt däremellan återremitterats av stadsbyggnadsnämnden 2000-01-13 och 2000-10-12.

Namnberedningens tjänsteutlåtande av den 13 november 2001 har i huvudsak följande lydelse.

Förslaget:

Korphoppsgatan	nya namn för gator
Kölnagatan	

Korphoppsgränd	namnen utgår
Kölnavägen	

Bakgrund:

Korphoppsgränd och *Kölnavägen* är två befintliga namn i Södra Hammarbyhamnen / Hammarby Sjöstad. *Korphoppsgränd* fastställdes av stadens beslutande organ 1950 medan *Kölnavägen* fastställdes 1941. De bägge gatunamnen har alltså redan använts och fungerat i mer än ett halvsekel, och de kan därmed sägas ha en inte obetydlig hävd i området. Härdvunna ortnamn skall "inte ändras utan starka skäl" enligt kulturminneslagens ortnamnsparagraf (4 § lagen om kulturminnen m.m. 1988:950, ändrad 2000:265).

Bakgrunden till gatunamnen är lokalhistorisk. I närheten av Korphoppsgränd låg tidigare en liten torpbebyggelse med det ovanliga namnet *Korphopp* eller *Korpopp*. Stavningen varierade men uttalet var Korpópp med betoning på den sista namnleden -ópp, vilket sannolikt också avslöjar namnets innebörd. Att *korpa opp* betyder att 'hacka upp någonting (jord, grus, sten) med korp', dvs. en spetsig hacka. Namnet antyder alltså hård och besvärlig jordmån för de tidiga brukarna. Andra samhöriga namn som upptecknades på platsen på 1930-talet är *Korphoppsbacken/Korpbacken* och *Korphoppsgården/Korpgården*.

Kölnavägen fick sitt namn efter bebyggelsen *Kölnan* som låg intill Hammarby gård. En *kölna* var ett torkhus för malt, dvs. korn som fått gro för att kunna användas

för tillverkning av maltdrycker. Förr i tiden fanns det kölnor på många svenska gårdar. Gatunamnen är som nämnts fastställda 1950 resp. 1941, men de ovanliga namnlederna *Korphopp-* och *Kölna-* har en lokalhistorisk upprinnelse som ligger betydligt längre tillbaka i tiden än så.

En naturlig utgångspunkt för namnberedningens arbete är att vid all namnsättning beakta den lokala historien och topografin samt de ortnamn som redan är knutna till platsen. Detta bottnar bland annat i ambitionen att nytänkande, förändring och utveckling av staden inte ska föra med sig att kontinuiteten bakåt fördunklas mer än nödvändigt eller att spår efter äldre förhållanden trängs undan. Och detta är också skälet till att ortnamnen, såsom en del av vårt gemensamma kulturarv, sedan 1 juli 2000 lagskyddas i just kulturminneslagen, d.v.s. i samma lag som skyddar fasta fornlämningar, värdefulla byggnader och kulturföremål.

Namnberedningen har tagit till sig stadsbyggnadsnämndens uttalade önskan att markera Hammarby Sjöstads ”stadsmässighet” och ”innerstadskaraktär” också i namnskicket och har därför efter diskussion och omröstning accepterat att efterleden – *gatan*, snarare än *-gränd* eller *-vägen*, blir den normala i områdets gatunamn, trots att detta i vissa fall innebär en ändring av de hävdvunna namnens efterleder och i andra fall ett avsteg från tidigare namngivningsprinciper i Stockholm.

Mot denna bakgrund föreslår nu namnberedningen som gatunamn i Hammarby Sjöstad *Korphoppsgatan* och *Kölnagatan* med nya, anpassade efterleder men med bibehållna förleder.

Förslaget redovisas på karta, *bilaga*.